

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia 09 maja 2011 r.

**Pani
Małgorzata Lewandowska
p.o. Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Raciążku**

LBY-4101-02-03/2011
P/11/176

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła w Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciążku, zwanym dalej „GOPS”, kontrolę w zakresie udzielania pomocy poszkodowanym w wyniku powodzi występujących w 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 31 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani p.o. Kierownik niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania podjęte podczas powodzi oraz po jej wystąpieniu w zakresie pomocy osobom poszkodowanym, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. Formułując powyższą ocenę, NIK uwzględniła prawidłową realizację zadań objętych kontrolą, polegających na:

a) bezzwłocznym podjęciu działań w celu zinwentaryzowania strat, ich oszacowania i ustalenia zakresu niezbędnej pomocy poszkodowanym z terenu Gminy Raciążek. Pracownicy GOPS niezwłocznie po ogłoszeniu alarmu przeciwpowodziowego podjęli działania celem ewakuacji osób zagrożonych powodzią. Mieszkańcom zagrożonych

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

budynków zapewniono lokum, żywność i wodę. Na podstawie rzetelnie przeprowadzonych przez pracowników socjalnych 8 rodzinnych wywiadów środowiskowych przyznano i wypłacono zasiłki na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych 7 rodzinom w okresie 19 dni, a 1 rodzinie 31 dni od wystąpienia powodzi. Łącznie GOPS wypłacił 8 zasiłków na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych dla rodzin poszkodowanych po I i II fali powodziowej na ogólną kwotę 48,0 tys. zł (wysokość zasiłków wynosiła po 6,0 tys. zł na rodzinę), 71,4 tys. zł na remont budynków i lokali mieszkalnych bez wyceny kosztorysowej dla 4 rodzin oraz 33,0 tys. zł na wypłatę zasiłków dla 14 rodzin rolniczych. Zasiłki celowe zostały przyznane decyzjami Kierownika GOPS, zgodnie z art. 40 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej²;

- b)** sprawowaniu nadzoru i kontroli nad wykorzystaniem przyznanych środków. W każdym przypadku udzielenia zasiłków na odbudowę i remont budynków mieszkalnych sprawdzono prawidłowość ich wydatkowania;
- c)** opracowaniu i wdrożeniu kompleksowych procedur systemu kontroli zarządczej uwzględniających standardy określone w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych³.
- d)** rzetelnym sporządzeniu sprawozdania Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego za III i IV kwartał 2010 r. zgodnie z ewidencją księgową i instrukcją sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącą załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴;

2. Jednocześnie NIK wskazuje na nieprawidłowości polegające na:

- a)** nieujęciu w księgach rachunkowych GOPS darowizn o charakterze materialnym, czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵, zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”, zgodnie z którymi do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto w polityce rachunkowości GOPS nie określono zasad dystrybucji darowizn rzeczowych, czym naruszono art. 10 ust. 2 ustawy o

² Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.

³ Dz.Urz. MF Nr 15, poz. 84.

⁴ Dz.U. Nr 20, poz. 103.

⁵ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

rachunkowości. W związku z powyższym oraz z brakiem ewidencji otrzymanych darów rzeczowych od Caritas Włocławek, nie było możliwości określenia zarówno rodzaju, jak i wartości darów, które pracownicy GOPS przekazali powodzianom;

- b)** wydaniu 4 decyzji dotyczących udzielenia pomocy w remoncie budynków 4 rodzinom w terminie 70, 71, 105 i 122 dni od dnia złożenia wniosków, co stanowiło przekroczenie terminu określonego w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z 2010 r.⁶. Zgodnie z tym przepisem organy administracji publicznej są obowiązane załatwiać sprawy związane z usuwaniem skutków powodzi w pierwszej kolejności i bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie miesiąca od dnia wszczęcia postępowania. Stwierdzono także w przypadku 2 rodzin, które złożyły wnioski o uzupełnienie zasiłków, iż decyzje wydano w terminie 27 dni;
- 3.** NIK zwraca uwagę na brak rozeznania GOPS, co do wysokości środków niezbędnych do udzielenia zasiłków w wysokości do 6,0 tys. zł, przeznaczonych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb. Do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z wnioskami o dotację występowano: w dniu 24 maja 2010 r. o kwotę 102,0 tys. zł na zasiłki dla 17 rodzin, a w dniu 7 czerwca 2010 r. o kwotę 66,0 tys. zł na zasiłki dla 11 rodzin, pomimo określenia w dniu 2 czerwca 2010 r. rozmiaru szkód przez komisję z udziałem pracownika GOPS. Z prac komisji wynikało, że zasiłki przysługiwały 7 rodzinom w łącznej wysokości 42,0 tys. zł i na taką kwotę GOPS wystąpił do Wojewody w dniu 8 czerwca 2010 r. Na wniosek kolejnej rodziny w dniu 14 czerwca 2010 r. wystąpiono dodatkowo o kwotę 6,0 tys. zł.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości był poprzedni Kierownik GOPS.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie działań zapewniających ujmowanie w księgach rachunkowych GOPS otrzymywanych darowizn zgodnie z ustawą o rachunkowości.
2. Podjęcie działań zapewniających terminowe udzielanie pomocy poszkodowanym w wyniku klęski żywiołowej.
3. Rozważenie podjęcia działań organizacyjnych mających na celu skoordynowanie rozeznania potrzeb z występowaniem o środki niezbędne na wypłacenie zasiłków poszkodowanym w wyniku klęski żywiołowej.

⁶ Dz.U. Nr 123, poz. 835 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią p.o. Kierownik w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.